

Tilsynsrapport for Christianshavns Døttreskole 2022-23

Som ny tilsynsførende har jeg været spændt på at besøge skolen og få indblik i den hverdag, der udspiller sig her.

Jeg er første gang på tilsynsbesøg d. 28. september, og starter dagen hos 6. klasse, der har madkundskab. Faglokalet er rigtigt godt indrettet, med gode arbejdsstationer, og der er fint plads til den halve klasse, der undervises her. Dagens tema er madpakken med inspiration fra Miljø- og fødevarestyrelsens kampagne "Giv madpakken en hånd".

Eleverne har arbejdet teoretisk med madpakken indhold i sidste uge. De har blandt andet udfyldt et skema, der viser, hvilke fødevarer der er sunde og usunde. Efterfølgende har de lavet en liste over det, de gerne vil have med i madpakken.

I dag skal madpakken så produceres. Læreren kalder grupperne op en ad gangen. De vasker hænder og får udleveret de råvarer, de har ønsket at få med i deres madpakker.

Der skal laves pasta- og kyllingesalat, madpandekager, guacamole, frugtspyd og meget mere. Undervejs gøres der opmærksom på vigtige forholdsregler i køkkenet. F.eks. at huske at holde grøntsager og kød adskilt. Grundingredienserne går igen, men der kommer helt forskellige produkter ud af det. Pakker med grøntsager i rispapir, panerede kødstykker og kyllingespyd. Eleverne er meget glade for processen. Det er rart at få lov at vælge, hvad man vil lave og tilberedningen er en sjov opgave, fortæller eleverne. De er meget engagerede og arbejder godt sammen og med fin lydhørhed overfor hinanden.

Læreren følger hele tiden op, sikrer sig at alle hold er i godt flow og at hygiejnereglerne overholdes. "Husk at bruge varmt vand – vær ekstra opmærksomme på det, der bruges til kyllingen". Eleverne arbejder med en fin og aktiv adfærd, der er tilpasset de sikkerhedshensyn, der er brug for at tage i et køkken.

Der er løbende fokus på at få ryddet op og eleverne er meget engagerede i produktionen. Samtidig har de gode samtaler om maden, og deler erfaringer fra deres hjem, om hvordan maden tilberedes der, og hvad familierne spiser mest af. Eleverne er allerede dygtige til de helt basale processer i et køkken. Der er en flot ro på undervisningen – det relativt komplekse program taget i betragtning.

I næste lektion besøger jeg de to 7. klasser, der er ved at forberede deres lejrskoletur til Bornholm. De skal bo i grupper på fire elever i mindre feriehus, og selv stå for indkøb og madlavning.

I denne lektion holder de husmøde, hvor de skal blive enige om madplan, husregler og fordelingen af huslige opgaver. Eleverne får 50 kr. hver pr. dag, og må så selv bestemme, hvad de vil spise – blot skal de sikre sig, at de har energi til at gennemføre alle aktiviteter.

Klasserne har to klasselærere, der alle fire er til stede i undervisningen. De kommer godt rundt til grupperne og går i dialog med eleverne om de forskellige emner. Grupperne er dannet af både nye og gamle elever. De har fået lov at vælge fem

elever, de gerne ville være sammen med, og så har lærerne sammensat grupperne.

Alle er tilsyneladende glade for deres gruppe, og der er en livlig drøftelse i alle grupperne.

Beslutningerne om madplan, indkøb mm føres ind på Excel-ark og der udarbejdes en indkøbsliste. Opskrifter til madlavningen skal medbringes hjemmefra i papirform, da eleverne ikke har deres mobiler med på turen.

De fire lærere har udarbejdet et meget fint og afvekslende program: En dag ved Hammershus, rundvisning og derefter tur til Opalsøen, hvor der er mulighed for en dukkert. Med to svømmelærere med på turen er der styr på sikkerheden. En dag med geologi og natur ved Dueodde, Svaneke og i Gudhjem. En dag på Bornholms Kunstmuseum og vandretur langs klipperne med fedtfarver og papir. Ud over det fyldige program er der lagt god tid ind til samvær og madlavning med et fint blik for elevernes muligheder for at holde motivationen og ikke blive for trætte. Hvis de mister energien, er der også en større risiko for konflikter, og mindre overskud til at løse dem. De får således tid i husene fra kl. 17 – 20 til madlavning, oprydning og afslapning. Mellem kl. 20 og 21 samles alle til aftenens obligatoriske aktivitet, der er boldspil eller lege udendørs.

Der er i det hele taget en fin og fleksibel organisering omkring de to 7. klasser. Lærerne kan nemt planlægge trivselsaktiviteter, der involverer begge klasser. Selve logistikken understøtter den gode trivsel på tværs, idet klasserne bor ved siden af hinanden på én etage, hvor de er sig selv og ikke bliver forstyrret af andre elever. Der er en rigtig god stemning i klasserne, hvor eleverne glæder sig meget til at skulle på lejrskole. De er meget engagerede og medskabende, og er ivrige efter at bidrage til, at det bliver en god tur.

Næste lektion er i 1. klasse, der har matematik. Klassen har en ekstra lærer med i denne lektion.

I dag har eleverne fået lov at vælge, om de vil arbejde i deres grundbog Format fra Alinea eller i ekstramaterialet Pirana. De har valgt ekstramaterialet, og sidder nu i god ro og arbejder med opgaverne, med en fin koncentration og lidt arbejdsstøj, når opgaverne drøftes. Niveauet er bredt i klassen, og eleverne er gode til at hjælpe hinanden. Der tælles på fingre og samtales om opgaverne ved bordene. Enkelte elever har brug for en ekstra hånd, og det er fint, at der er to nære voksne til rådighed.

De andre elever lader sig ikke forstyrre og lærerne kommer godt rundt og er meget opmærksomme på eleverne.

Generelt er eleverne meget aktive, de virker helt trygge, og de fortæller imødekommende om deres opgaver og viser gerne, hvad de har arbejdet med. Når de har løst dagens opgaver, får de et fint klistermærke af læreren. Det ser ud til at være en metode, der fortsat motiverer og gør eleverne stolte af deres præstationer.

Senere besøger jeg 9. klasse, der har til huse på en nærliggende lokation, med store, lyse lokaler. Skolen udnytter alle m2 optimalt, og er heldige at have mulighed for at udvide i nærområdet.

Klassen arbejder med Det moderne gennembrud versus Romantikken. Lektionen starter med opsamling fra i går, hvor klassen arbejdede med Henrik Pontoppidan. Det er godt at høre hvor

meget eleverne husker om gårsdagens undervisning. De er meget velformulerede og gode til at reflektere over stoffet, og læreren giver fin plads og støtte til elevernes indlæg i plenum. Dejligt at opleve elevernes store engagement i emnet, og deres aktive medvirken og mange bud på gode svar.

Bagefter deler læreren små sedler ud med spørgsmål om Henrik Pontoppidans liv og forfatterskab.

Eleverne bevæger sig rundt imellem hinanden og skiftes til at stille og besvare spørgsmålene. De har arbejdet med emnet i længere tid og er meget vidende. De trækker også på et forløb fra 8. klasse, som de husker imponerende meget fra. Besvarelsene er fyldige, med god perspektivering og fagligt overskud.

Der er et passende støjniveau i lokalet, hvor alle elever bevæger sig rundt og udviser stort engagement i forhold til at løse opgaven. Efterfølgende byder eleverne ind med egne overvejelser over udsagnet "at være sin egen lykkes smed". De trækker på erfaringer fra eget levet liv og flere konkluderer med eftertænksomhed, at man ikke nødvendigvis bliver lykkelig af at jage lykken.

Lykken som begreb foldes ud, og der trækkes tråde til sammenligningen mellem synet på individets lykke i henholdsvis Det moderne gennembrud og Romantikken.

Spændende at følge dialogen i undervisningen, som gennemføres på højt niveau, og viser elevernes gode mestring af faget. Der er en fin omgangsform og -tone, og eleverne er gode til at arbejde sammen på kryds og tværs.

Dagens sidste besøg er i 7. klasses matematiktime, hvor der arbejdes med areal. Eleverne byder ind med forskellige strategier for beregning af en lejligheds areal. De kommer op til tavlen, viser deres løsningsforslag og forklarer, hvordan de er kommet frem til deres resultater. Efterfølgende gennemgår læreren opgaven, fortsat med mange input fra eleverne. De er godt inde i emnet, følger koncentreret med og byder ind.

Dernæst samler læreren op på undervisningen og opgaver fra dagen før, hvor klassen har haft vikar. Eleverne virker glade for opsamlingen, og er gode til at huske de forskellige begreber de har arbejdet med; spids og stump vinkel, højde og grundlinje. Det er dejligt at se hvor inddragende der undervises, så eleverne får mulighed for at være medskabende i undervisningen.

Næste tilsynsbesøg falder i februar, hvor jeg starter med at deltage i morgensang. De fleste af eleverne er samlet i salen, der er dog ikke plads til alle, så et par klasser skiftes til at deltage. Der synges fællessang og bedes fadervor. Eleverne deltager aktivt, og er gode til at synge med og lytte til de beskeder, der bliver formidlet. Det ser ud til at være en rar fælles stund, som eleverne værdsætter og er engageret i.

Dagens første besøg er i 1. klasse, hvor "pejsen" er tændt på storskærmen og to voksne tager imod. En super hyggelig måde at starte dagen op. Det er mandag, så ugens program bliver gennemgået. I morgen tirsdag glæder eleverne sig til morgenmad i klassen, og på fredag holder hele skolen trivselsdag, hvor eleverne skal løbe venskabsløb.

Eleverne skiftes til at være ugens ekspert, der fortæller om et emne, der optager dem særligt. Det er meget forskellige temaer, der er blevet behandlet; mumitrolde, slanger, fjæsing mv for eleverne har gang i mange forskellige ting. En elev har fået lov at tegne på væggen på sit værelse. Læreren opfordrer eleven til at tage billeder med, så klassen kan se kunstværket.

Der er en fin ro og eleverne er gode til at give plads og lytte til hinandens historier. De rækker hånden op og venter på, at det er deres tur. Fortællelysten er stor, og alle kommer med en lille historie fra weekenden.

Dernæst får eleverne lov at flytte sig rundt i lokalet og placere sig der, hvor de gerne vil sidde, mens læreren læser et eventyr for dem. Det er en helt ny bog med lutter nye eventyr. Nogle sætter sig på gulvet, nogle på bordene, et par ligger på et bord, enkelte sidder på en hylde, og andre har sat sig på en stol på en ny plads. Alt foregår i en afslappet stemning. Fint at eleverne kan rumme den relativt frie rammesætning. Efter det korte eventyr går alle tilbage på deres egen plads – også dette foregår stille og roligt.

Endnu et aktivitetsskift til læsning i Læsefidusen. Alle finder bogen frem, og en mindre gruppe går ud af klassen med støttelæreren.

Først læses teksten, som eleverne har trænet hjemme, højt i fællesskab. Dernæst læser læreren teksten højt med en mere indlevende stemme, så teksten får tilført mere liv og åbner for læseforståelsen. Den nye tekst på næste side læses op i kor med det, læreren kalder robotstemme. Bagefter sætter eleverne "læsefingeren" på teksten og læreren læser teksten op med betoning og stor indlevelse. Det er fint, at forståelsen af historien sikres ved at tilføje betoning og give liv til teksten. Det tilfører læsningen en ekstra dimension og er motiverende for eleverne.

Der stoppes op og fokuseres på udlyd – endelsernes lyde. Svømme – svømmer, Bade – bader . Ved denne gennemgang vender klassen sig rundt og sætter sig på bordene, mens læreren bruger kridttavlen bagerst i klassen til at samtale med eleverne om teksten, der foldes yderligere ud og undersøges nærmere.

I næste lektion besøger jeg 3. klasse i dansk. Klassen er i gang med at skrive efterlysninger af deres forsvundne kæledyr. De kan enten skrive om deres eget kæledyr eller opfinde et dyr til lejligheden. Opgaven har de først arbejdet med i deres nye bogsystem DanskSkud fra forlaget Gyldendal med læsebog og arbejdsbog. Det er et helt nyt bogsystem, og en af skolens medarbejdere har været med til at skrive det. Der hører også en bog til skriftlig fremstilling med, som læreren glæder sig til at introducere for eleverne, da de er meget glade for at skrive.

Eleverne arbejder meget koncentreret og dygtigt med deres efterlysninger. De er meget kreative og er rigtig gode til at tale sammen med stille stemmer, når der er brug for lidt inspiration fra sidekammeraten. Fire elever er trukket ud på gangen, hvor de sidder ved et bord i hjørnet og arbejder effektivt med opgaven. Efterlysningerne er udformet som rigtige efterlysningsplakater med telefonnumre til afrivning og oplysninger om det savnede kæledyrs navn, kendetegn samt hvor stor findelønnen er.

Der er en rar stemning i klassen, og eleverne er gode til at løse opgaven samtidig med, at der også bliver plads til at hygge sig undervejs. Det er imponerende at opleve deres gode arbejdsvaner og aktive deltagelse i undervisningen, flot understøttet af lærerens fine klasseledelse.

Læreren fortæller at dagen er startet med at gennemgå dagens program. Dernæst har eleverne fortalt deres makker om weekendens oplevelser, og til sidst har der været ti minutter til fri samtale i klassen. Når eleverne er færdige med dagens hovedopgave, er der mange forslag til ekstraopgaver, da eleverne arbejder i forskelligt tempo og på flere niveauer.

Mens klassen spiser formiddagsmad, sørger læreren for at lave nogle fodboldhold til frikvarteret. Det blev også til en samtale om, at det somme tider foregår lidt vel voldsomt i skolegården.

Klassen synes det kan blive udfordrende, når de ældre elever bliver lidt for engageret i boldspillet. ”De spiller, som om det gjaldt deres liv”, siger en elev. Læreren lytter opmærksomt og lover at tage deres udsagn med til en drøftelse i lærergruppen om, hvad der kan gøres for at undgå alt for voldsomme oplevelser i skolegården. Fint eksempel på at eleverne er fortrolige med at ytre sig, og bruger de rette kanaler til at gøre opmærksom på det, når de oplever noget u hensigtsmæssigt i skolen.

Næste besøg er i 9. klasse, der har matematik. Dagens lektion starter med hovedregning, som er en disciplin, der trænes jævnligt. Eleverne er fortrolige med arbejdsformen og arbejder selvstændigt med opgaverne. Der er lav arbejdsstøj i form af enkelte samtaler med lav stemmeføring om opgaverne. Alle er koncentreret og arbejder ihærdigt med opgaverne.

Læreren har selv lavet opgaverne, og skriver dem løbende på tavlen. Han går også rundt og hjælper de elever, der har brug for det ved at gå i dialog med dem om forskellige løsningsmuligheder. Snart er alle eleverne færdige – de sidste opgaver har nogle løst ved fælles hjælp. Efterfølgende gennemgår læreren opgaverne og beder eleverne redegøre for, hvordan de har løst opgaverne. Eleverne er gode til at forklare deres udregningsmetoder, og alternative metoder drøftes.

Undervejs lægges der op til at eleverne drøfter udregningsmetoderne med sidemakkeren. De præsenterer deres regneregler og viser hvordan de er kommet frem til svaret. Klassen er fortrolig med denne arbejdsform, og virker sikre og dygtige til at forklare deres fremgangsmåder.

Dernæst går eleverne over til at arbejde i deres grundbog Kolorit, hvor de er i gang med trigonometri og emnet Cosinus og Sinus. En del synes det er et udfordrende emne, men eleverne er gode til at arbejde sammen og hjælpes ad. Grundbogen er en elektronisk bog, og det fungerer fint med alt samlet på computeren - både bog, formelsamling og elevernes egne noter.

Læreren lægger op til en samtale om opgaveløsningerne og engagerer på denne måde eleverne i undervisningen. Det er dejligt at se, hvor motiverede eleverne går til opgaverne på trods af det lidt svære emne.

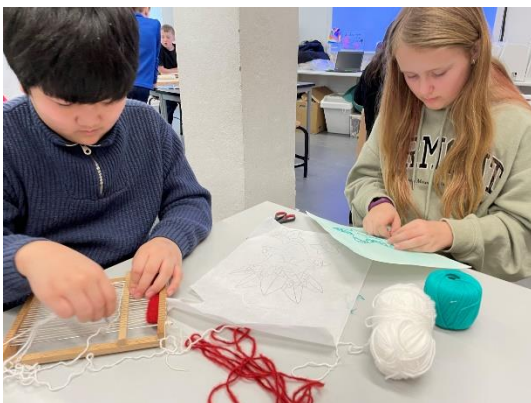

Ud over den digitale grundbog, råder skolen over flere digitale portaler til matematik, herunder materialer til træning op imod afgangsprøven af skriftlig matematik og mundtlig fremstilling. Det er sjældent læreren giver lektier for bortset fra den månedlige afleveringsopgave, da det er erfaringen, at det giver bedst mening at arbejde med det, der er svært i klassen, hvor der er hjælp at hente og læreren kan støtte med det, der er behov for.

5. klasse har håndværk og design i næste lektion. Det er et deflag, hvor den anden halvdel af klassen har madkundskab. Faglokalet er et flot rummeligt lokale med god plads til flere aktiviteter på samme tid. Klassen er ved at afslutte et længere forløb med japansk patchwork og broderi, hvor eleverne har tegnet nogle figurer, som er overført via bagepapir, som eleverne syr igennem og på den måde overfører deres motiver til papir, som de forinden har malet med akvarel i smukke laserede pastelfarver. Metoden er inspireret af Sashiko-broderi, der er et gammelt japansk håndværk, som opstod da ressourcerne var knappe og alle stofrester skulle udnyttes. Det japanske broderi skulle holdes i blå nuancer og med hvidt broderi. Her får eleverne lov at sprudle lidt mere med farver efter eget ønske.

Snart er alle eleverne færdige med deres broderede billeder og de tager fat på næste emne, hvor de skal væve et naturbillede, de selv har tegnet en skitse til.

Som inspiration har læreren lagt en masse velegnede naturbilleder frem med flotte farver og billeder af vævede naturbilleder. Eleverne arbejder koncentreret og ivrigt med væveopgaven. Det er et tålmodighedsarbejde, som kræver vedholdenhed. Eleverne sætter selv væven op, trækker tråde og finder garn, der matcher deres ønsker til farvesammensætning. Det er tydeligt at mærke lærerens stærke faglighed, store engagement og begejstring for faget. Det smitter eleverne, og bidrager

til at holde et fint fokus i undervisningen.

Sidste besøg i dag er hos 9. klasse, der har engelsk. Dagens tema er konkrete og abstrakte navneord. Eleverne har fået udleveret et verdenskort, og de skal nu placere navneordene på de lande, hvor de mener ordet hører mest hjemme. Dvs. det land som ordet får dem til at tænke på. Det kan være konkrete ord som "coffee", "Good cars", "sand" mm. Alle ordene placeres på kortet og så drøftes placeringen i plenum. Landenes engelske navn nævnes, deres sprog og hvad befolkningens nationalitet hedder. Opgaven giver anledning til en samtale om mange geografiske fakta på engelsk. Undervisningen foregår udelukkende på engelsk i et fint tempo, og bringer klassen langt omkring. Elevernes associationer og erfaringer fra egne rejser eller med udenlandske produkter inddrages og viser en fin kulturforståelse og viden, som eleverne er gode til bringe i spil i samtalen på engelsk og med et godt ordforråd.

Det tredje tilsynsbesøg er planlagt i temaugen i marts, hvor skolen arbejder med verdensmålene. Børnehaveklassen, 1. og 2. klasse er sammen, 3. – 6. klasse, samt 7. og 8. klasse.

9. klasse har i stedet for temauge naturfaglige fagdage, men deltager også i fremvisningen af deres arbejde for forældrene om torsdagen. Mit besøg bliver en rundtur til de forskellige værksteder, hvor jeg får et godt indblik i hvordan temaugen afvikles.

Første stop er hos et hold fra 3. – 6. klasse, der er på vej på tur til Den Blå Planet. Eleverne er delt op i grupper på tværs af de 4 klassetrin, og nyder at være sammen på en ny måde. De fortæller at det er rigtig rart at lære de andre elever at kende, og det er dejligt at få mere styr på hvem alle er.

Denne gruppe er i gang med at forberede turen og læreren fortæller om problemer med plastik i havet. Mens de er på Den Blå Planet skal de tegne fisk og undersøge emnet omkring udfordringer med plastik. Eleverne glæder sig til turen og er friske på at skiftes til at bære den store sæk med alle tegnematerialerne.

I næste lokale er et hold ved at lære om bæredygtig energi.

Dagen starter med en lille film om verdensmålene og efter en formiddagsmad starter værkstederne. Eleverne er glade for, at de kan vælge imellem flere aktiviteter. De synes det er rart med medbestemmelse. Der er generelt en rigtig god stemning, og plads til at hygge og snakke om alt muligt undervejs.

Indskolingen arbejder med insekter. Der er et udeværksted, hvor der bygges insekthoteller og et andet hold har lavet skitser af insekter, som de nu maler op i flotte akvareller. Det bliver til nogle meget fine billeder, som fremstilles med stort engagement og i dyb koncentration.

Et andet værksted fremstiller drømmefangere.

Materialerne er samlet ind blandt forældrene, der gavmildt har doneret garn og perler til projektet. Dette er vigtigt, da temaugen i høj grad handler om genbrug og bæredygtighed. Der arbejdes frem til frokostpausen i grupperne, hvorefter eleverne søger tilbage i stamklassen, hvor der samles op og eleverne kan fortælle hinanden om dagens oplevelser.

7. og 8. klasse arbejder blandt andet med bæredygtig tøjproduktion. De trykker og maler på brugt tøj, som de enten har haft med hjem fra eller andre har doneret til formålet. Dagens undervisning i værkstedet indledes med et oplæg om upcycling af tøj. Der sættes fokus på tøjindustriens miljøbelastning og de rige landes forpligtelse til at gøre noget ved belastningen og mindske overforbrug. Læreren er blandt andet uddannet tekstiltrykker og har stor erfaring med alle former for kreative udfoldelser.

Hun har indrettet og sat værkstedet op på forhånd, så eleverne kan gå direkte i gang og nå at blive færdige med upcycling af noget tøj på de få timer, der er til rådighed. Eleverne skifter imellem forskellige værksteder mandag til onsdag, og torsdag er det tid til at vise de flotte kreationer frem på catwalken for fremmødte forældre. Der arbejdes flittigt og med stor kreativitet med tøjet, og der bliver også plads til hyggesnak og mingling eleverne imellem.

I 9. klasse benyttes de naturfaglige fagdage til fordybelse og forsøg med blandt andet vedvarende energikilder.

Mulighederne for at lagre energi fra solceller, damp og varmeveksling undersøges. Det er rigtig rart at have god tid til at lave forsøg og fordybe sig i resultaterne. En elev laver f.eks. en video af sin egen demonstration af den energikilde, hun arbejder med, så hun kan huske, hvad hun skal gøre, når hun skal vise sit forsøg på fremvisningsdagen. Fin træning, der giver mulighed for at gennemarbejde emnet og tilegne sig ny viden.

Som afslutning på dagen byder madholdet fra 7. og 8. klasse på frokost i madkundskabslokalet. Det er super lækker mad tilberedt af de dygtige elever, der også har dækket et flot bord og serverer deres kulinariske udfoldelser med faglig stolthed.

Det har været en stor fornøjelse at aflægge tilsynsbesøg og lære skolen at kende i dette skoleår. Jeg har generelt oplevet en fin balance imellem et stærkt fagligt fokus og stor opmærksomhed på elevernes trivsel. God klasseledelse, forudsigelighed i undervisningen og trygge rammer præger skolens hverdag. Det har været meget positivt at få indblik i alt det gode arbejde, der drives af en særdeles engageret ledelse og medarbejdergruppe. Jeg ser frem til at komme igen næste skoleår og følge skolens gode arbejde.